

Göç İdaresi Genel Müdürlüğü ile İşbirliği

Türkiye, geçici koruma kapsamına alınan 3,5 milyonun üzerinde Suriyeli mülteci ve diğer milletlerden 368.000'in üstünde sığınmacı ve mülteci ile dünyada en fazla sayıda mülteciye ev sahipliği yapan ülke konumundadır. Türkiye, Nisan 2014'te yürürlüğe koyduğu Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu (YUKK) ve Ekim 2014'te geçerlilik kazanan Geçici Koruma Yönetmeliği (GKY) ile güçlü bir yasal çerçeve tesis etmiştir ve UNHCR'nin faaliyetlerinde izlediği stratejinin ve Türk hükümetine desteğinin temelini bu yasal çerçeve oluşturmaktadır.

UNHCR, Göç İdaresi Genel Müdürlüğü'nün (GİGM) kurulması ve 2014 yılında YUKK'un yürürlüğe girmesinden bu yana, Bölgesel Mülteci ve Dayanıklılık Planı'nda (3RP) ortaya koyulan stratejik hedefler doğrultusunda GİGM ile diyalogunu ve işbirliğini geliştirerek Türkiye'de geçici ve uluslararası koruma talebinde olan herkes için güçlü ve adil bir ulusal iltica sisteminin geliştirilip uygulanmasına destek sağlamaktadır.

İltica Sisteminin Güçlendirilmesi

UNHCR'nin GİGM ile yürüttüğü işbirliğinin amacı, uluslararası koruma ihtiyacında olan kişilerin kayıt ve belgelendirme hizmetlerinin yanında adil ve etkili ulusal mülteci statüsü belirleme usullerine erişimini sağlamaktır. Bunun yanında, Geçici Koruma rejimine katkı sağlamak üzere Suriyeli mültecilerin kayıt ve güncelleme süreçlerinin desteklenmesine devam edilecektir.

Bu öncelikli hedeflere ulaşmak için, 3RP'de öngörüldüğü ve GİGM'nin de onay verdiği üzere, kapasite geliştirme desteği sunmak, insan kaynağı, maddi destek ve tercüme hizmetleri sağlamak ve uluslararası koruma başvuru sahiplerinin ve mültecilerin ulusal kayıt ve iltica usulleri hakkındaki bilgilere erişimini kolaylaştırmak gibi farklı adımlar atılacaktır.

Kayıt ve Belgelendirme

UNHCR'nin kayıt işlemlerini aşamalı olarak sonlandıracağı bilgisi 7 Eylül 2018'de kamuya duyurulmuş, UNHCR değişen kayıt mekanizmalarıyla ilgili olarak aynı gün içinde danışmanlık vermeye başlamıştır. Aşamalı olarak kaydın sonlandırılacağına bildirilmesinden sonraki ilk iki haftada yaklaşık 1.905 kişi danışmanlık almak üzere UNHCR'ye başvurmuştur. Türkiye'nin yasal çerçevesi uyarınca, ülkeye gelen tüm uluslararası koruma başvuru sahipleri İl Göç İdaresi Müdürlüklerinde (İGİM) devletin kayıt ve belgelendirme hizmetlerine erişim hakkına sahiptir. Ulusal usullerin uygulanmasında özel ihtiyaç sahibi durumundaki başvuru sahiplerinin önceliklendirilmesine devam edilmektedir.

UNHCR ve GİGM, tüm uluslararası koruma başvuru sahiplerinin zamanında ve doğru bir şekilde kaydının yapılabilmesi için yetkili ulusal makamlara destek sunmayı amaçlamaktadır.

UNHCR, bu çerçevede aşağıda belirtilen işlem ve uygulamalarla devletin kayıt altına alma işlemlerine destek vermektedir:

- ✓ İyi işleyen bir ulusal yönlendirme sistemi geliştirmek.

- ✓ Bilgi paylaşımıyla ilgili diğer düzenlemelerin yapılması ve biyometrik veri ve belgeler dâhil kayıt bilgilerinin hızlı ve etkili bir biçimde güncellenmesi gibi kayıt işlemlerinde işbirliğinin güçlendirilmesi için GİGM ile sürekli istişare hâlinde olmak.
- ✓ Kayıt işlemlerini gerçekleştiren GİGM ve İGİM personeline düzenli olarak ortak eğitimler vererek yetkili ulusal makamların kapasitesine destek sağlamak.

Dosya İşlemleri

GİGM, 10 Eylül 2018 tarihinde Türk hukukuna göre Türkiye'deki mülteci statüsü belirleme usul ve işlemlerini yürütmeye yetkili tek kurum olduğunu kamuya duyurmuştur. UNHCR kayıt ve mülteci statüsü belirleme işlemlerini sonlandırır da, Türk hükümetiyle yakın bir işbirliği içinde üçüncü ülkeye yerleştirilmek üzere yapılan bireysel başvuru dosyalarını işleme almaya devam etmektedir. UNHCR, 2018 yılında ulusal mülteci statüsü belirleme usullerinin uygulanmasında GİGM'ye destek olmak için çalışmalarını sürdürmektedir. UNHCR, işbaşı eğitim imkânları sağlamanın yanında iyi uygulamaları, uzmanlığını ve mülteci statüsü belirleme araçlarını paylaşmaktadır. Ulusal iltica sistemine sağlanan destekle bireysel sığınma talepleriyle ilgili işlemlerin verimliliğini yükseltmek ve özellikle aşağıdakileri gerçekleştirmek hedeflenmektedir:

- ✓ Karar alma sürecinde GİGM ile teknik düzeyde ve işleyiş düzeyindeki işbirliğini güçlendirmek.
- ✓ Özel eğitimler ve diğer etkinlikler aracılığıyla GİGM, İGİM ve tercümanların kapasitesini desteklemek ve karar alma sürecinin toplam kalitesini artırmak.
- ✓ Menşe Ülkesi Bilgisi (MÜB) araştırma ve raporlama faaliyetlerini güçlendirerek bilgi toplama ziyaretleri, çalışma toplantıları, inceleme ziyaretleri ve gereken bilgilerin paylaşılması gibi kapasite geliştirme faaliyetleriyle bölgesel olarak ve ülke genelinde gereken uzmanlığı geliştirmek.
- ✓ GİGM'nin uyguladığı uluslararası koruma statüsü belirleme usulleriyle ilgili olarak bir Kalite Güvence çerçevesi oluşturmak.

2018 Yılında Öne Çıkanlar

- UNHCR-GİGM Kayıt Çalışma Grubu kayıt usul ve işlemlerinde verimli ve sorunsuz bir geçiş sağlanabilmesi için, ulusal kayıt sistemine getirilecek ve UNHCR'nin bu görevinin yerini alacak bir yönlendirme sisteminin geliştirilmesi de dâhil olmak üzere atılacak adımların yer aldığı bir yol haritası oluşturmuştur.
- Daha önce kurulmuş olan Kalite Güvence Kurulu, faaliyet kapsamı genişletilerek yeniden aktif hale getirilmiştir. 2018 yılında şu ana kadar, GİGM yönetiminde ve UNHCR'nin katılımıyla üç toplantı yapılmıştır.
- UNHCR, Mart 2018'den beri Ankara Uluslararası Koruma Karar Merkezi'nde yapılan MSB işlemlerinde GİGM'ye maddi ve teknik destek sağlamaktadır. UNHCR-GİGM işbirliğinde hazırlanan planlar çerçevesinde, İstanbul Karar Merkezi ve yakında devreye girecek Seyyar Karar Birimlerine gereken destek sağlanacaktır.
- AB tarafından finanse edilen üç yıllık "Türkiye'nin Ulusal İltica Sisteminin Kuvvetlendirilmesi Projesi" kapsamında, aşağıdaki çalışmalar da dâhil olmak üzere birçok kapasite geliştirme faaliyeti gerçekleştirilmiştir:
  - ✓ Yedi farklı İGİM'den gelen personele Ankara'da birer haftalık 2 eğitim verilmiş ve dosya çalışmalarını ve tartışmaları gözlemlemek üzere bu İGİM'lere ikişer günlük ortak ziyaretler gerçekleştirilmiştir.
  - ✓ Dört İGİM yetkilisi için Ankara'da iki haftalık Aktif Eğitim düzenlenmiştir.
  - ✓ Gaziantep'te 61 GİGM/İGİM yetkilisi için "Uluslararası Korumaya Uygunluk ve Menşe Ülke Bilgileri" başlıklı üç günlük Tematik Çalıştay düzenlenmiştir.
  - ✓ GİGM/İGİM'lere hizmet veren 33 tercümana İstanbul'da, ayrıca 43 ve 36 tercümandan oluşan iki gruba da Ankara'da olmak üzere toplam üç tercüme eğitimi verilmiştir.
  - ✓ GİGM ile yakın işbirliği içinde, Ankara Karar Merkezi, açılacak İstanbul Karar Merkezi ve Seyyar Birimlerde görevlendirilmek üzere seçilen 17 vaka görevlisine uluslararası koruma, MSB kararları ve Menşe Ülke Bilgileri konularında Ekim ayı başında Ankara'da ikişer günlük 2 özel eğitim verilmiştir.
  - ✓ Uluslararası koruma başvuru sahiplerinin Türkiye'de tabi oldukları Kayıt ve MSB usullerini açıklayan 184.000 broşür İGİM'lere ve UNHCR'nin ortaklarına dağıtılmıştır.

Eylül 2018

Dış İlişkiler ve Donör İlişkileri

UNHCR olarak, 2018 yılında Türkiye'deki kayıt ve mülteci statüsü belirleme faaliyetlerimize verdikleri destek ve sağladıkları sınırlandırılmamış ve bölgesel fonlar için donörlerimize teşekkürlerimizi sunarız:

Avrupa Birliği | Japonya | Amerika Birleşik Devletleri | Kanada | Norveç | Fransa | Almanya | Özel Donörler Avustralya | Finlandiya | İsveç | Hollanda | Birleşik Krallık | Özel Donörler İspanya | Danimarka | Avustralya | İsviçre | Özel Donörler Kore Cumhuriyeti | İtalya | Belçika

İLETİŞİM

Rebecca Blackledge, Program Müdürü, blackled@unhcr.org

BAĞLANTILAR

[Bölgesel Portal - Suriye Bölgesel Mülteci Müdahalesi](#) | [Bölgesel Portal - Akdeniz](#) | [UNHCR Türkiye İnternet Sitesi](#) | [Facebook](#) | [Hizmet Danışmanlığı](#) | [UNHCR Help \(Yardım\) Sayfası](#)